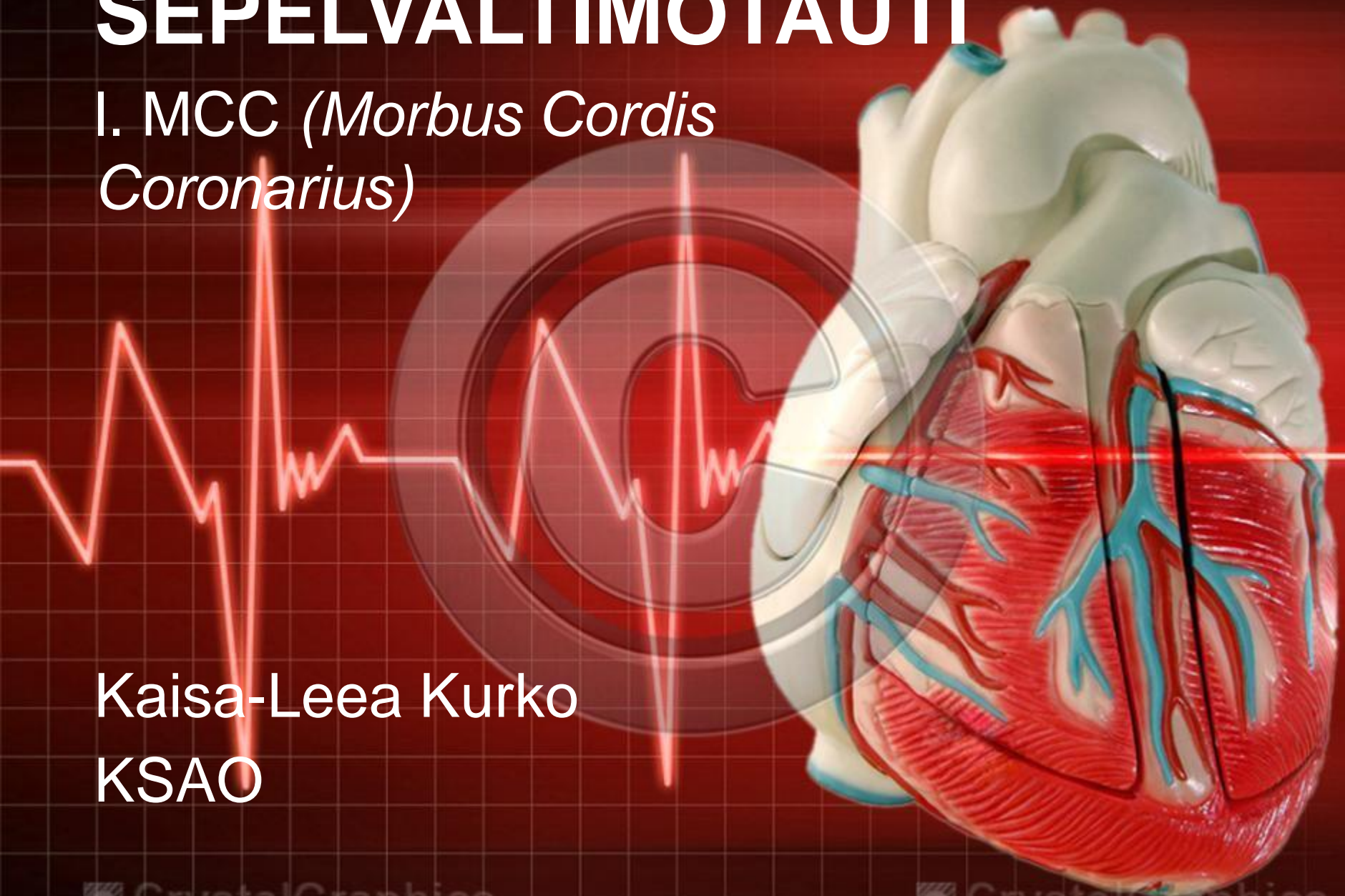

SEPELVALTIMOTAUTI

I. MCC (*Morbus Cordis Coronarius*)

Kaisa-Leea Kurko
KSAO

SEPELVALTIMOTAUTI (MCC)

- Suomalaisten yleisimpiin kuuluva kuolinsyy
- Työikäisillä miehillä enemmän kuin naisilla
- Vanhuksilla yhtä paljon
- Kehittyy hitaasti, salakavalasti

- Taustalla valtimonkovettumatauti eli **ateroskleroosi**: valtimon sisäseinämään kerrostuvat pääasiassa kolesterolista ja sidekudoksesta koostuvat **ateroomaplaakit** → sepelvaltimo kaventuu → verenvirtaus estyy

Sepelvaltimotauti

- **suuret vaaratekijät** = verenpainetauti, tupakointi, lipidiaineenvaihduntahäiriö
- muut vaaratekijät (diabetes, ikä, plasman suuri fibrinogeenipitoisuus, suuria estrogeenimääriä sisältävät ehkäisyvalmisteet, varhainen menopaussi...)

TUTKIMINEN

- anamneesi
- kliininen lääkärin tutkimus (status)
- RR ja syke
- auskultoidaan sydänäänet
- THX-rtg
- lepo-ekg
- rasitus-ekg
- verikokeet
- sydämen ultraääni (echo)
- sepelvaltimoiden varjoainekuvaus (koronaariangiografia)
<https://www.youtube.com/watch?v=2Sf4FAbjnIU>

Sepelvaltimotaudin ilmenemismuodot

- **Angina pectoris (AP)** = rasisrintakipu
- **Epästabiili angina pectoris (UAP)** (kipua myös levossa, entistä pitkäkestoisempi kipua, reagoi nitrolle huonosti)
- **Sydäninfarkti** = infarctus cordis tai AMI (Acute myocardial infarct) = sydänlihaksen kuolio

Sepelvaltimotaudin oireet

- Hengenahdistus
- Angina pectoris- kivut
- Kipuaistimus epämääräinen, tylppä, laaja-alainen (Vanhuksilla ja diabeetikoilla tuntohermoärsykkeet heikentyneet: vähäiset oireet, väsymys, hikoilu, phv, yskä)
- Voi olla myös täysin oireeton
- pakkanen, helle, rasitus voivat aiheuttaa oireita

leuka

hartiat

käsivarsi

selkä

vatsa

säteily

takaa

edestä

Angina pectoris potilaan hoitotyö

- Rauhoittaminen
- Lepo (puoli-istuva tai istuma-asento)
- Nitro (kork. 3-5kpl)
- P, RR
- Seuranta kohtauksen jälkeen

Elämäntapaohjaus

- tupakoinnin lopettaminen
- terveelliset ruokatottumukset, joiden tavoitteena normaali paino,
- normaali RR ja verenrasvat:
ruokapäiväkirja, ruuanlaiton ohjaus
- liikunnan lisääminen säännöllisillä kolmella kerralla viikossa

Elämäntapaohjaus

- verenpaineen hallinta
- painonhallinta, tavoitteena normaalipaino, vyötärön ympäryys: laihdutusneuvonta, laihdutusryhmät
- alkon käytön minimoiminen

Sepelvaltimotaudin lääkehoito

Rintakipukohtausten hoito:

- Glyseryylnitraatti kielen alle
- Nitraatit suusumutteena (*Dinit*®)

Rintakipukohtausten estohoito:

- Beetasalpaajat
- Kalsiumkanavan salpaajat
- Pitkävaikutteiset nitraatit : Isosorbidimononitraatit (*Ismox*®, *Ormox*®), isisorbidinitraatti (*Nitrosid*®)

Valtimotukosten esto ja hoito:

- Asetyylisalisyylihappo ja muut verisuonitukoksia estävät lääkkeet

Sepelvaltimotaudin vaaratekijöiden hoito:

- Verenpainelääkkeet
- Hyperkolesterolemialääkkeet
- Diabeteslääkkeet